

Beslutning om utelukkelse fra investeringsporteføljer

1. juni 2015

Innledning

KLP og KLP-fondene (KLP) har besluttet å utelukke selskapet China Railway Group fra investeringene fra og med 1. juni 2015.

China Railway Group Ltd. (heretter, "CRG") er et statseid kinesisk bygg- og anleggssfirma.¹ Hovedvirksomhet er i Kina, men ifølge CRGs nettside har selskapet operert i over 55 land siden 1970-tallet.²

KLP og KLP-fondenes beholdning i CRG per den 31. desember 2014 var ca. 5 960 000 NOK.³

Hendelse og selskapets involvering

KLP har vurdert utelukkelse av China Railway Group på bakgrunn av *Tilråkning 10. oktober 2014 om utelukkelse av China Railway Group Ltd.*, skrevet av Etikkrådet for Statens pensjonsfond – utland (SPU).⁴ Tilråkningen ble offentliggjort i forbindelse med publiseringen av Etikkrådets årsrapport for 2014. Finansdepartementet har ikke fattet beslutning i saken da China Railway Group ikke var i SPUs beholdninger per den 1. januar 2015.

En detaljert beskrivelse av hendelsen finnes i Etikkrådets tilråkning.⁵ Basert på omtale av rettsavgjørelser og det kinesiske Kommunistpartiets interne disiplinærprosesser omtalt i kinesisk presse er det klare indikasjoner på at selskapet har vært involvert i grov korrupsjon, blant annet, betaling av bestikkelser til offentlige tjenestemenn i Kina for å sikre CRG jernbanekontrakter.⁶

¹ China Railway Group, "Corporate Introduction", <http://www.crecg.com/en/tabid/176/Default.aspx> (siste besøk 23 februar 2015).

² Ibid.

³ Basert på aksjekursen og valutakursen den 9. februar 2015.

⁴ Etikkrådet (10 oktober 2014), *Tilråkning om utelukkelse av China Railway Group Ltd. (CRG)*. URL: <http://etikkradet.no/tilradning-10-oktober-2014-om-utelukkelse-av-china-railway-group-ltd/>

⁵ Ibid.

⁶ Ibid., s. 1-2.

Disse retts- og disiplinærprosessene har vært rettet mot mottakerne, som har blitt straffet for korrupsjon. Pressekilder benyttes da selv primærdokumentene ikke er offentliggjort.

I forhold til hvorvidt selskapet har innført rutiner som kan minske den fremtidige risikoen måtte Etikkrådet forholde seg til CRGs nettside, da selskapet ikke svarte på Etikkrådets henvendelser.⁷ Rutinene som beskrevet på CRGs nettside anses som mangelfulle.⁸ Blant annet er det ingen ekstern varslingskanal og retningslinjene for antikorrupsjon gjelder ikke for alle ansatte.⁹ Dessuten er ledergruppen i CRG omtrent den samme som da korrupsjonshendelsene fant sted.¹⁰ Til slutt, så opererer CRG i en sektor og i land som er svært utsatt for korrupsjon, noe som stiller større krav til hva som er rimelig å forvente av korrupsjonsforebyggende tiltak.¹¹ Etikkrådet oppsummerer konklusjonen slik:

Når CRG er involvert i en av de alvorligste korrupsjonssakene i Kina, når selskapet fortsatt ledes av de samme personene som styrte CRG da korrupsjonshandlingene pågikk og som visste eller burde ha visst om handlingene, og når selskapet fortsatt opererer i svært korrupsjonsutsatte land uten samtidig å være tydelig på at det forsøker å forhindre fremtidige regelbrudd, anser rådet at det foreligger en uakseptabel risiko for at CRG vil være involvert i fremtidig grov korrupsjon.¹²

Alt dette støtter en konklusjon om at det foreligger en uakseptabel risiko for korrupsjon i fremtiden.

Dialog

KLP ba om et møte med CRG for å diskutere innholdet i Etikkrådets *Tilråkning*. Selskapet svarte at det ville vurdere invitasjonen og svare i løpet av kort tid.¹³ KLP mottok ingen svar og den opprinnelige henvendelsen ble etterfulgt av to skriftlige purringer. Selskapet har ikke svart på noen av henvendelsene.

⁷ Ibid., s. 1.

⁸ Ibid., s. 14.

⁹ Ibid., s. 10-11.

¹⁰ Ibid., s. 15.

¹¹ Ibid., s. 13.

¹² Ibid., s. 15.

¹³ En kinesisk-talende konsulent fra KLPs tjenesteleverandør, GES-Invest Services, ringte til China Railway Group den 10. februar 2015.

Retningslinjer og vurdering

Blant grunnlag for uttrekk i KLPs retningslinjer for ansvarlige investeringer er når det foreligger en "uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for... grov korrupsjon."¹⁴ KLP følger i tillegg uttrekk foretatt av SPU etter tilrådning fra Etikkrådet.

I dette tilfellet har ikke Finansdepartementet tatt en beslutning om tilrådingen da SPU ikke lenger var investert i selskapet da beslutningsmyndighet ble flyttet fra Finansdepartementet til Norges Bank. Derimot var KLP investert i CRG på tidspunktet tilrådingen ble offentliggjort og måtte således ta stilling til denne saken. Dette er en ny problemstilling da det aldri før har blitt offentliggjort en tilråding hvor Finansdepartementet ikke har fattet en beslutning. Det er likevel vår praksis å legge betydelig vekt på Etikkrådets anbefalinger, med mindre det er sterke hensyn som tilsier noe annet – for eksempel, at selskapet har innført forbedringer siden tilrådingen ble skrevet.

KLP vurderer at Etikkrådets analyse og konklusjon er grundig fundert og ser ingen grunn til å avvike fra deres anbefaling med mindre forholdene i CRG har endret seg vesentlige siden tilrådingen ble skrevet, i oktober 2014. Dette finner ikke KLP belegg for og selskapet har heller ikke svart på KLPs henvendelser.

Av de ovennevnte grunner foreligger det derfor etter vår vurdering en uakseptabel risiko for at CRG har vært involvert i grov korrupsjon og at selskapet fortsatt ikke har innført tilstrekkelige korrupsjonsforebyggingstiltak til å kunne redusere risikoen for gjentakelse.

Beslutning

China Railway Group Ltd. utelukkes fra KLP og KLP-fondenes investeringer fra og med 1. juni 2015.

¹⁴ KLPs retningslinjer for ansvarlige investeringer (sist oppdatert i 2014).